

Apostladagen

Psalmer: L185, Ps 42-43, 35, 88, 31

Texter: Jer 1:4-10, Rom 16:1-7, Mark 3:7-19

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

Mark 3:7-19

Käre Jesus, hjälp oss att fortsätta arbetet som du kallade apostlarna till, att förkunna evangeliet som har kraft att ge frälsning och liv. Amen.

Idag på apostladagen får vi en kort presentation av de tolv apostlarna som Jesus valde. De skulle vara med honom för att sen bli utsända att predika evangelium, och de fick makt att driva ut onda andar. När vi fortsätter läsa Markus evangelium får vi följa hur Jesus förberedde dem för deras stora uppgift att efter Jesu uppståndelse och himmelfärd vara ledare för kyrkan. Några lär vi känna bättre, andra utförde sin uppgift mer anonymt. Men alla utom en fick motivation och kraft av Jesu lidande, uppståndelse och himmelfärd, och alla utom en blev redo att gå varhelst Herren sände dem. Men först skulle nu Jesus utbilda dem, och han skulle fullborda sitt eget uppdrag att återlösa alla världens människor med sitt heliga och dyra blod.

Men vi ska börja med några detaljer i den första delen av dagens text som sammanfattar Jesu verksamhet i Galileen. Vi hör att en stor skara följde honom när han drog sig undan från bebodda trakter ner mot sjön, Galileeiska sjön. De flesta kom av naturliga skäl från Galileen. Men vi hör också att folk kom långväga ifrån, från Judeen och Jerusalem och från andra sidan Jordan. Vi lägger också märke till att folk kom från Idumeen, Tyrus och Sidon. Det var hedniskt område. De som kom var nog grekisktalande hedningar. I Galileén var arameiska första språk, grekiska andra språk. Det är troligt att Jesus undervisade både på arameiska och grekiska när han satt i båten och talade till folket. Dagens text där vi ser att både judar och hedningar samlas till Jesus och att Jesus väljer de tolv apostlarna är en försmak av vad som ska komma efter Jesu uppståndelse och himmelfärd då evangeliet går ut i hela världen och Jesus drar alla till sig, från alla språk, stammar, folk och nationer.

Evangeliet blev vid detta tillfälle predikat på arameiska och grekiska för judar och hedningar. Pingstundret gav apostlarna förmåga att predika evangeliet på fler språk. Det är ett viktigt arbete för kyrkan att sprida evangeliet till alla på deras eget språk. Ytterligare en sak vi kan förstå är hur viktigt det är att vittna om Jesus, berätta om vad han gjort och lärt. De som kom långväga ifrån hade hört talas om vad Jesus gjorde och nu kom de till honom. Så vi förstår att den Helige Ande använder vanliga,

enkla människors vittnesbörd för att dra andra till Jesus. Att veta det gör oss frimodiga att berätta om Jesus.

Jesus vill ha apostlarnas vittnesbörd, och vårt vittnesbörd, men vi hör i vår text att Jesus inte ville ha den onda andarnas vittnesbörd. *När de onda andarna såg honom, kastade de sig ner för honom och ropade: "Du är Guds Son!" Men han förbjöd dem strängt att avslöja vem han var.* Även om Jesus inte ville ha deras vittnesbörd så sätter vi värde på att det har berättats för oss. De onda andarna vet mer om den andliga världen än människor i allmänhet, särskilt dagens moderna människa. I Jakobs 2:19 läser vi: *Du tror att Gud är en. Det gör du rätt i. Även de onda andarna tror det, och bävar.* Men många moderna människor tror inte att det finns någon Gud och de tror inte på något liv efter detta. Kanske gör de så för att slippa vara rädda för straff. De onda andarna vet bättre. De onda andarna vet både att Gud finns och att de är dömda. Därför bävar de.

Sammanfattningen av Jesu galileeiska verksamhet visar att han kommit för att göra djävulens gärningar om intet och att den som flyr till honom kommer inte på skam.

Sen kommer så presentationen av Jesu tolv apostlar. Läser vi parallellstället i Matteus förstår vi att folket som kom till honom från både när och fjärran var i dåligt skick, de var härjade och hjälplösa som får utan herde. Sedan berättas det hur han utsåg sina 12 apostlar och sände dem att predika evangelium. Genom evangelium blir vi förda till våra själars rätte Herde och vårdare.

I parallellstället i Lukas berättas det hur Jesus var hela natten i bön inför Gud innan han utsåg sina tolv apostlar. Den bönen var antagligen lik Jesu översteprästerliga förbön som vi har i Johannes 17:e kapitel. Där ber Jesus för sina apostlar och för alla som genom deras ord ska komma till tro på honom. Som ett bönesvar har apostlarnas vittnesbörd har gått ut i hela världen och kommit också till oss. Vi har kommit till tro på Jesus genom deras ord. Det som vi sett ske i kyrkohistorien, hur evangeliet nått till världens alla hörn och samlat en oräknelig skara till Kristi kyrkan är svar på Jesu förbön.

Apostlagruppen var en brokig skara. Ingen av dem som blev kallade var präster eller lärare i Israel. Ingen av dem hade någon hög status i samhället. De flesta var vanliga arbetare.

I uppräkningsarna av apostlarna nämns Simon Petrus först, troligtvis därför att vi sedan ser honom i rollen av talesman för apostlarna. Han fick tillnamnet Petrus som betyder klippa, inte för att han var en klippa utan på grund av sin bekännelse. Som talesman för alla bekände han om Jesus: *Du är Messias, den levande Gudens Son.* Jesus är klippan och Petrus fick tillnamnet på grund av sin fina bekännelse.

Lågattenmärket i hans liv var förnekelsen av Jesus på översteprästens gård. Till höjdpunkten hör hans kraftfulla predikan på pingstdagen då tretusen omvände sig till Herren på en och samma dag. Han har skrivit två av nya testamentets epistlar. Han kan ha lidit martyrdöden i Rom.

Jakob och Johannes, Sebedeus söner, blev kallade Åskans söner. Det var ingen komplimang. De ivrade för Herren men inte alltid på klokt sätt. Vi ser också vid något tillfälle att de var angelägna om att få fördelar framför de andra. Jakob blev den första martyren bland apostlarna. Herodes Agrippa lät fångsla och halshugga honom. Trots sina brister kallar sig Johannes "lärjungen som Herren älskade". Han skrev Johannesevangeliet, tre epistlar och Uppenbarelseboken. Han fick ett längre liv än de andra.

Andreas hade liksom Johannes varit Johannes Döparens lärjunge tidigare, och var tillsammans med Johannes de första som blev kallade av Jesus. Han var bror till Simon Petrus som han tog med till Jesus.

Filippus kom från Betsaida, liksom Andreas och Simon Petrus. Direkt han blivit kallad tog han med Natanael till Jesus.

Natanael, eller Bartolomeus som han också kallas, var den förste som klart bekände om Jesus: *Du är Guds Son, du är Israels Kung*. Evangelierna berättar inte så mycket om varken Filippus eller Natanael. Enligt traditionen tog Natanael evangeliet ända till Indien.

Matteus, eller Levi som han också kallas, var tullindrivare i Herodes tjänst då han blev kallad. Att han var tullindrivare innebar att han var föraktad bland judarna. Men Jesus kallade honom till detta höga ämbete. Matteus har skrivit Matteus evangelium.

Tomas, som kallades Tvillingen, var en man som inte trodde någonting alls om han inte blev överbevisad av vad han kunde se och känna. Det krävdes konkreta bevis för att övertyga honom om Jesu uppståndelse. Men när han blev överbevisad av den Uppståndne själv utbrast han: *Min Herre och min Gud!* Hans vittnesbörd är ovärderligt idag. Moderna människor kräver samma sak som Tomas krävde, konkreta bevis, att se och känna. Tomas vittnar om just sådana bevis som moderna människor efterfrågar.

Om nästa apostel, Jakob, vet vi inte något mer än vad som står här, att han var Alfeus son. Men så är det med många trogna vittnen genom historien. De utförde troget sin kallelse utan att orsaka några stora rubriker.

Taddeus är också en apostel som vi vet nästan ingenting om. Lukas kallar honom

Judas, Jakobs son.

Simon seloten kallas så därför att han tillhört seloterna, en extremistisk politisk grupp som ville göra uppror mot romarna. Jesus kunde ha användning av en man med både tuffhet och glöd i arbetet att sprida evangeliet

Sist och sorgligast nämns Judas Iskariot som förrådde honom. I början ivrade han för Jesus liksom de andra. Men han började stjäla från deras gemensamma kassa, förrådde sedan Jesus för en summa pengar och begick självmord. Jesus varnade honom för den väg han slagit in på men han gick inte att stoppa. Han blev Herrens största besvikelse. Vi hör besvikelsen i rösten när Jesus i Getsemane säger till honom: *Judas, förråder du Människosonen med en kyss?* Jesus vet allt, han visste vad Judas skulle göra. Men han kallade inte Judas till att förråda honom utan till att predika evangelium. Vi vet inte när Judas föll från tron och det är ett mysterium hur det kunde ske när han följde Jesus och hela tiden såg Jesus uppfylla allt som var förutsagt om Messias, världens Frälsare. Men egentligen är det samma mysterium som upprepas varje gång någon faller från tron. Hur kan någon frivilligt överge den gode Herdens vård?

Det var beskrivningen av en brokig skara vanliga människor med olika personlighet och olika gåvor. Men de är representativa för Kristi kyrka. Paulus påminner oss om vår egen kallelse: *Bröder, se på er egen kallelse. Inte många av er var visa på världens sätt, inte många var mäktiga, inte många förnäma. 27 Nej, det som för världen var dåraktigt utvalde Gud för att förödmjuka de visa, och det som för världen var svagt utvalde Gud för att förödmjuka det starka, 28 och det som för världen var obetydligt och föraktat och inte fanns till, det utvalde Gud för att tillintetgöra det som fanns till, 29 för att ingen människa ska berömma sig inför Gud. 30 Tack vare honom är ni i Kristus Jesus. För oss har han blivit vishet från Gud, rättfärdighet, helgelse och återlösning, 31 för att det ska bli som det står skrivet: Den som berömmar sig ska berömma sig av Herren.*

Låt oss be

Käre Herre Jesus, vi tackar dig för apostlarna som predikat evangelium så att det också kommit till oss. Hjälp oss att fortsätta arbetet att vittna om dig och välsigna vårt arbete. Låt din helige Ande dra människor till dig genom vår tjänst. Amen.